

VLR Lift- en Roltrapechniek

NEDERLANDSE
LIFTTECHNISCHE
BEDRIJVEN

ARBOCOMMISSIE

Onderwerp:	Publicatie Omsloten ruimte
Doelgroep:	Iedereen die betrokken is in het proces dat leidt tot uitvoering van werkzaamheden aan liften
Versie:	1.0 (2024-03-29)

Disclaimer: Deze publicatie bevat de mening van de leden van de VLR-NLB-Arbocommissie. Zij is bedoeld als advies en hulpmiddel voor de lidbedrijven van VLR en NLB bij de uitleg en toepassing van wettelijke regels en gericht op een adequaat arbobeleid. De publicatie is met grote zorgvuldigheid vastgesteld. Het is echter niet uitgesloten dat bepaalde adviezen in deze leidraad onjuist, onvoldoende of onvolledig zijn, met name voor een specifieke situatie. Bij twijfel is het advies van een deskundige noodzakelijk. Elke aansprakelijkheid van VLR en NLB, hun bestuur en de bij de totstandkoming van deze publicatie betrokken personen wordt hiermee nadrukkelijk van de hand gewezen.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Terminologie Besloten ruimten
3. Omsloten ruimte
4. Liftschachten
5. Bronvermelding
6. Aanvullende eisen

1. Inleiding

Voorliggend document heeft ten doel, het verschaffen van duidelijkheid m.b.t. de verwarring over het begrip 'besloten ruimten' en de daaraan te verbinden (veiligheid)maatregelen binnen de liftenbranche.

Europese richtlijnen, -wetgeving en geharmoniseerde normen voor het in de handel brengen of nationale wetgeving (Warenwetbesluit liften) voor het in bedrijf stellen of voor het in gebruik hebben van liften voor het vervoer van personen en goederen betitelen het begrip besloten ruimten niet.

Liften zijn, wanneer deze voldoen aan de vervaardigingsvoorschriften, niet onderhevig aan de bepalingen zoals deze zijn opgenomen in hoofdstukken 3 en 4 van het Arbeidsomstandigheden besluit. Werkzaamheden aan liften vinden dan ook niet plaats in besloten ruimten.

Toekenning van de kwalificatie 'besloten ruimten' op onderdelen van de lift is dan ook niet juist.

Uitzonderlijke gevallen kunnen tot leiden extra maatregelen voorafgaand of tijdens werkzaamheden aan liften, e.e.a. voortkomend uit een risicobeoordeling. In voorkomende gevallen mag verondersteld zijn dat onderhandelingen hebben plaatsgevonden tussen de opdrachtgever en leverancier en er overeenstemming is bereikt over het beoogd gebruik van de lift, de omgevingsomstandigheden en overige aspecten m.b.t. de installatieplaats.

Verwarring over wanneer- in welke mate dit begrip van toepassing is -en in welke maatregelen men dientengevolge gaat voorzien komt niet voort uit wet of norm gerelateerde publicaties, bijkomend kan dit tot gevolg hebben dat wanneer men zich hierop baseert het tot onnodige en kostenverhogende maatregelen leidt bovendien is het hebben van een V&G-plan verplicht voor het werken in besloten ruimten (art. 2.28 Arbobesluit).

2. Terminologie: Besloten ruimten

Wanneer is er sprake van 'besloten ruimten'? Voorop gesteld: in wet- en regelgeving komt de term of het begrip niet voor en er is geen wettelijke definitie. AI-5, is een in 2005 onder auspiciën van het Ministerie van SZW uitgegeven publicatie m.b.t. het veilig werken in besloten ruimte. Deze publicatie benoemt de liftschacht op generlei wijze als besloten ruimten. Het willen kwalificeren van de liftschacht of delen van liftschachten van personen- en personengoederenliften moet niet worden overwogen.

Liftschachten worden niet gekwalificeerd als besloten ruimten.

3. Omsloten ruimte

Omsloten ruimten (niet zijnde een besloten ruimten) zoals de bouwkundige voorzieningen voor liftschachten.

De banen van kooien en tegengewichten worden geheel van de buitenwereld gescheiden door schachten. Voorschrift technisch is er vrijheid in de keuze van uitvoering van de schacht waarin de lift zich beweegt maar aan zowel open schachten als aan geheel of gedeeltelijk omsloten schachten worden eisen gesteld aan het beschermingsniveau.

De geharmoniseerde normen voorzien in voorschriften die direct betrekking hebben op de bouwkundige- en liftechnische uitvoering van de schacht alsook de veiligheid voor gebruikers én personen die werkzaamheden aan de lift verrichten. Ook wanneer deze personen zich binnen de grenzen van de schacht bevinden, in de ruimten in- op- of onder de liftkooi.

4. Liftschachten

Liftschachten en delen van liftschachten, met name de vrije ruimte onder of boven in de liftschacht, van personen- en personengoederenliften worden niet gekwalificeerd als besloten ruimten.

5. Bronvermelding

- Het Arbeidsomstandighedenbesluit, artikel 3.2-3.5, 4.5, 4.6, 8.1-8.4
- Het Arbo-informatieblad AI-5 Veilig werken in besloten ruimten
- Abomafoon 6.01 Werken in besloten ruimten
- Het Arbojaarboek van Vakmedianet
- www.arbocatalogus-bouweninfra.nl
- Basisinspectiemodule VBVBE

6. Aanvullende eisen

In uitzonderlijke gevallen, wanneer 'door gevolgen van buiten de liftschacht' moet worden voorzien in extra maatregelen, voorafgaand of tijdens werkzaamheden aan liften, waar de liftschacht of delen van de liftschacht gekwalificeerd worden als ruimte met verhoogd gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie (VBVBE) is het noodzakelijk om de aanvullende eisen in acht te nemen.

Aanvullende eisen gesteld bij werkzaamheden in ruime met verhoogd gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie (VBVBE) volgens Arbeidsomstandighedenbesluit: § 2b. Voor de gezondheid schadelijke atmosferen
Artikel 3.5g. Gevaar voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie

BasisinspectieModule VBVBE bevat een instructie voor inspectie op werkzaamheden in een ruimte of omgeving waar gevaar kan zijn voor verstikking, bedwelming, vergiftiging, brand of explosie.

<https://www.nlarbeidsinspectie.nl/publicaties/richtlijnen/2018/12/10/bim-vbvbe>

